

30/05/2025
AYLCM
एकूण गुण: १००
Sem-I
Regwar/ATKT

(३ तास)

- सूचना : १) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत
२) कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे द्या
३) सर्व उत्तरे सुस्पष्ट आणि सुवाच्य हस्ताक्षरात लिहा
४) संबंधित प्रकरणांचे कायदे आणि कलमांसह उत्तराचे समर्थन करा

१. व्यापाराशी संबंधित पैलूवर लक्ष ठेवण्यासाठी GATT अस्तित्वात असूनही WTO ची स्थापना करण्याची आवश्यकता स्पष्ट करा. "GATT हा WTO चा पूर्ववर्ती आहे" या विधानाची सविस्तर चर्चा करा.

२. ब्रेटन वुड परिषदेचे महत्त्व सांगा आणि "आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी" आणि "पुनर्रचना आणि विकासासाठी आंतरराष्ट्रीय बँक" यांच्या स्थापनेचे स्पष्टीकरण द्या.

३. टॅरिफ आणि व्यापारावरील सामान्य कराराच्या संदर्भात खालील गोष्टींवर चर्चा करा:

- "सर्वाधिक पसंतीचा देश" आणि "राष्ट्रीय उपचार"
- "सुरक्षितता" आणि "प्रतिरोधक उपाय"

४. GATS चे ऐतिहासिक महत्त्व सांगा आणि सीमापार व्यापारात सेवांच्या पुरवठ्यावर GATS चा प्रभाव स्पष्ट करा.

५. TRIPS च्या संदर्भात "पेटंट", "ट्रेडमार्क", "भौगोलिक संकेत" आणि "एकात्मिक सर्किट" या संकल्पना स्पष्ट करा.

६. विवाद निपटारा संस्थेची (DSB) रचना स्पष्ट करा आणि विवाद निपटारा प्रक्रियेत समाविष्ट असलेल्या विविध टप्प्यांचे तपशीलवार स्पष्टीकरण द्या.

७. खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा

- वित्तीय सेवा
- ब्राझील - कॅनडा विमान विवाद
- कापड आणि कपड्यांवरील करार

*****

(3 hours)

Total Marks: 100

- NB: 1) Answer in neat and legible handwriting
2) All questions carry equal marks
3) Attempt any four questions
4) Cite relevant case laws

1. Elaborate the need for establishment of WTO despite the existence of GATT to monitor the trade related aspects. Discuss in detail the statement "*GATT is predecessor of WTO*".
2. Discuss the importance of Bretton wood Conference and explain the establishment of the International Monetary Fund and the International Bank for Reconstruction and Development.
3. Discuss the following in reference to General Agreement on Tariffs and Trade:
  - i. "Most Favoured Nation" and "National Treatment"
  - ii. "Safeguard" and "Countervailing Measures"
4. Give a historical background of GATS and explain the impact of GATS on supply of services in cross-border trade.
5. Explain the concept of "Patent", "Trademarks", "Geographical Indications" and "Integrated Circuits" in relation to TRIPS.
6. Describe the structure of Dispute Settlement Body (DSB) and explain in detail the various stages involved in process of settlement of Dispute.
7. Write notes on any two of the following:
  - i. Financial Services
  - ii. Brazil - Canada Aircraft Dispute
  - iii. Agreement on Textile and Clothing

*****